

розповсюдження зброї масового знищення: Закон від 06.12.2019 № 361-IX // База даних “Законодавство України” / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#Text> (дата звернення: 27.10.2021).

4. Інформаційне агентство «Фінансовий клуб». FinClub: веб-сайт. URL: <https://finclub.net/ua/> (дата звернення: 08.11.2021).

5. Melnyk Yu. B., Pypenko I. S. How will blockchain technology change education future?! International Journal of Science Annals. 2020. Vol. 3, No. 1. P. 5–6. <https://doi.org/10.26697/ijsa.2020.1.1>

6. Pypenko I. S. Digital product: the essence of the concept and scopes. International Journal of Education and Science. 2019. Vol. 2, No. 4. P. 56. <https://doi.org/10.26697/ijes.2019.4.41>

7. Pypenko I. S., Melnyk Yu. B. Creating a business ecosystem based on blockchain technology. International Journal of Education and Science. 2020. Vol. 3, No. 4. P. 53. <https://doi.org/10.26697/ijes.2020.4.26>

УДК 336.142.12

ПРОБЛЕМИ ІНФЛЯЦІЇ В УМОВАХ РИНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Василинич Д.

студентка факультету економіки і права ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Однією з найбільш актуальних проблем розвитку ринкової економіки України є надмірні інфляційні процеси, які призводять до знецінення доходів громадян, зниження рівня та якості життя населення, а також призупинення темпів економічного зростання. Тому вивчення причинно-наслідкових зв'язків інфляційного процесу України та визначення дієвих інструментів

антиінфляційної політики країни є актуальним науковим завданням.

Метою даного дослідження є аналіз причин та динаміки інфляційних процесів в Україні, а також розробка заходів щодо таргетування інфляції в умовах ринку.

Детальний аналіз динаміки інфляції в Україні показав, що впродовж 2013-2020 рр. рівень інфляції варіювався в межах від 100,5% (2013 р.) до 105,8% (2018 р.), однак у 2014-2015 рр. рівень інфляції стрімко зріс і досяг 124,9% та 143,3% відповідно (табл. 1). Надмірні інфляційні процеси призвели до серйозних негативних наслідків в ринковій економіці України. По-перше, інфляційні процеси зруйнували сталі господарські зв'язки між основними економічними суб'єктами (підприємствами, домогосподарствами та державою), посилили хаос та структурні диспропорції в національному господарстві, дезорганізували увесь інноваційно-інвестиційний процес в країні. По-друге, грошовий капітал перелився зі сфери виробництва, насамперед з галузі машинобудування, у сфері обігу, а саме роздрібну торгівлю та фінанси, де власники капіталу почали надприбутки. Більше того, фінансовий капітал почав перетікати за кордон у пошуках більш вигідного вкладання фінансових коштів, що, у свою чергу, зумовило процеси бізнес-міграції з України [1, с. 6-7]. По-третє, порушилося нормальне функціонування національної фінансової та банківської системи, що, перш за все, проявилось у знеціненні національної валюти та зниженні стимулів індивідів зберігати заощадження в гривневому еквіваленті. В результаті стрімко підвищився рівень доларизації економіки України, зменшилося сальдо платіжного балансу України, погіршилися показники конкурентоспроможності національної економіки України у міжнародних рейтингах [2].

Така складна ситуація потребує розробки та імплементації певних закладів щодо так званого «інфляційного таргетування». По-перше, необхідною є виважена протекціоністська промислова політика, яка має бути спрямована на підтримку пріоритетних галузей національної економіки (авіа- та автомобілебудування, харчову промисловість, сільське господарство, ракетно-космічна галузь) стимулювання високотехнологічного експорту та підвищення рівня конкурентоспроможності українських товаровиробників. На нашу думку, це позитивно вплине на динаміку валютного курсу, оскільки сприятиме припливу іноземної валюти та у такий спосіб зміцнить курс гривні порівняно з іншими валютами світу, насамперед з долларом США та євро.

Таблиця 1.

Вплив інфляції на динаміку основних макроекономічних показників України

Показник	Роки							
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Рівень інфляції, %	100,5	124,9	143,3	112,4	113,7	109,8	104,1	105,0
Номінальний ВВП, млрд. дол. США	183,31	131,8	90,62	93,27	112,15	130,83	153,78	155,5
Курс гривні відносно долара США грн/дол. США	7,99	11,89	21,86	25,55	26,62	27,2	26,51	26,95
Сальдо платіжного балансу, млрд. дол. США	2,02	-13,3	0,85	1,3	2,56	2,88	8,02	6,22

По-друге, вкрай важливою є структурна перебудова національного господарства України у бік демонополізації та врегулювання діяльності олігополістичних об'єднань, оскільки це стимулюватиме розвиток конкуренції у галузі виробництва та сфері послуг, що, у свою чергу, підвищить рівень технологічності та інноваційності вітчизняних промислових підприємств.

По-третє, слід докласти усіх зусиль щодо зменшення інфляційних очікувань основних учасників ринкового процесу (інвесторів, кредиторів, підприємців, індивідів), адже відомо, що однією з основних причин надмірних інфляційних процесів в ринковій економіці України є значні інфляційні очікування суб'єктів господарювання щодо підвищення цін в країні, особливо в осінньо-зимовий період.

По-четверте, необхідною є державна політика, яка спрямована на розвиток механізмів ринкової інфраструктури, які здатні стимулювати зниження загального рівня цін в країні. Лише за таких умов зміниться поведінка споживачів, зменшаться їх інфляційні очікування та настрої, адже доки споживачі не переконаються в тому, що коливання цін набули ринкових орієнтирів, вони зберігатимуть негативну для ринкової економіки України схильність до інфляційного збільшення сукупного попиту.

Таким чином, проведене дослідження дозволяє зробити наступні висновки. Рівень інфляції в економіці України є досить високим, що призводить до серйозних негативних наслідків в ринковій економіці України: переливу грошового капіталу зі сфери виробництва у сферу обігу, «втечі» фінансового капіталу за кордон, знецінення заощаджень громадян у національній валюті,

зростання спекулятивних та «тіньових» операцій. З метою усунення вказаних негативних ефектів запропоновано наступні заходи: протекціоністська промислова політика; структурна перебудова національного господарства у бік демонополізації та створення сприятливого конкурентного бізнес-середовища; зменшення інфляційних очікувань населення щодо підвищення цін. У перспективі такі заходи дадуть змогу призупинити темп зростання грошової маси та врегулювати волатильність цін в країні.

Список використаних джерел

1. Бобир Н.В. Особливості та причини інфляційних процесів в Україні та їх соціально-економічні наслідки / Н.В Бобир // «Економічні студії» Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. – 2018. – №1 (19). – С. 5-9.

2. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 15.11.2021)

УДК 338.24

ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК УКРАЇНИ: ОСОБЛИВОСТІ ТА ПРОБЛЕМИ

Ведмеденко В.

Студентка факультету економіки і права ХНЕУ ім. Семена Кузнеця

Анотація. Досліджено сучасний стан, особливості та проблеми інноваційного розвитку України. Обґрунтовано необхідність підвищення рівня інноваційної активності як одного з найважливіших напрямів забезпечення